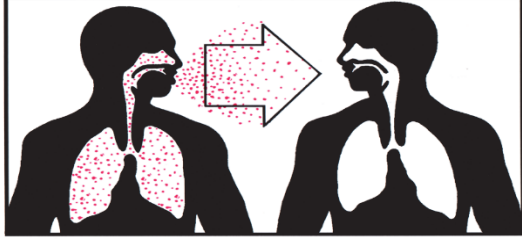


क्षयरोग (टि.बि) छाला परीक्षण (मंतुक्स)

क्षयरोग (टि.बि) को छाला परीक्षण, जसलाई कहिलेकहाँ मंतुक्स पनि भनिन्छ, सुशुप्त अवस्थामा रहेको टि.बि पत्ता लगाउने एक सरल, हानी रहित तरिका हो।



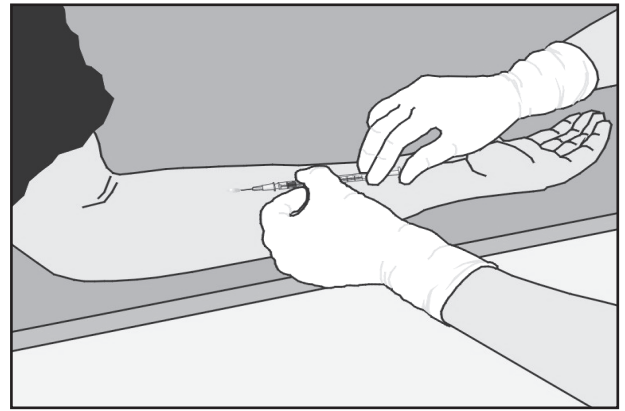
सुशुप्त टि.बि को संक्रमण के हो।

टि.बि का २ अवस्था हुन्छन्। दुवै अवस्थाको औषधिको माध्यमबाट उपचार गरिन्छ। जब टि.बि को किटाणु तपाईंको शरीरमा पहिलो पल्ट प्रवेश गर्छन् तब तिनीहरूले गर्दा सुशुप्त टि.बि लाग्छ। उपचारबिना, सुशुप्त रूपको टि.बि सक्रिय टि.बि बन्छ। जो कोहिलाई पनि टि.बि हुन सक्छ किन भने यो व्यक्ति व्यक्ति बिच हावाको माध्यमबाट सर्छ।

पहिलो तह सुशुप्त टि.बि को संक्रमण	दोश्रो तह सक्रिय टि.बि रोग
टि.बि को किटाणु तपाईंको शरीर मा "निष्क्रिय" बस्छन्। यो तह धेरै लामो समय सम्म जारी रहन सक्छ, धेरै वर्ष सम्म पनि।	टि.बि को किटाणुहरू शरीरमा सक्रिय हुन्छन् र फैलिरहेका हुन्छन्। तिनीहरूले शरीरका तन्तुहरूलाई हानी पुर्याइरहेका हुन्छन्।
तपाईं बिमारी देखिनुहुन्न। तपाईंको छातीको एक्स-रे सामान्यतया सामान्य हुन्छ।	तपाईं सामान्यतया बिरामी पर्नु हुन्छ। तपाईंको डाक्टरले तपाईंको शरीरमा टि.बि ले कहाँ हानि पुर्याइरहेको छ भनेर एक स्पेशल जांच गर्छन्।
तपाईं अन्य व्यक्तिलाई टि.बि फैलाउन सक्नुहुन्न।	यदी टि.बि को किटाणु तपाईंको फोक्सोमा छ भने तपाईं खोकेर, हाच्छिउँ गरेर, कुरा गर्दा वा गीत गाउँदा समेत अन्य व्यक्तिलाई टि.बि सार्न सक्नुहुन्छ।
सामान्यतया ९ महिना सम्म एक औषधि लिएर उपचार गरिन्छ।	३ वा ४ औषधिहरू लिएर कम्तिमा ६ महिनामा उपचार गरिन्छ।

आफुलाई सुशुप्त टि.बि लागेको म कसरी थाहा पाउन सक्छु ? टि.बि छाला परीक्षण (मंतुक्स) ले तपाईंलाई सुशुप्त टि.बि लागेको / नलागेको देखाउन सक्छ। तपाईं यदी कुनै पनि समयमा टि.बि भएका व्यक्तिको नजिक समय बिताउनुभएको भए (तपाईंलाई तिनीहरू बिरामी भएको थाहा नभए पनि) तपाईंलाई सुशुप्त टि.बि भएको हुन सक्छ।

तपाईंको स्वस्थ्य सेवा प्रदायकले सानो सुइको माध्यम बाट हानी रहित झोल (त्युबेर्कुलिन) तपाईंको पाखुरा मुनिको छालामा पठाउँछ।



तपाईंको स्वास्थ्य सेवा प्रदायकले अनिवार्य रूपमा तपाईंको पाखुरा २/३ दिन पछि परिक्षण गर्नुपर्छ, तपाईंलाई आफ्नो पाखुरा ठिक लागेको छ भने पनि।

टि.बि को छाला परिक्षण पछि मैले मेरो पाखुराको हेरचाहर कसरी गर्ने ?

- टेप वा ब्यान्डेजले परिक्षण गरेको ठाउलाई नछोपनुहोस।
- त्यस ठाउँमा घोट्ने वा कन्याउने गर्नु हुन्न।
- यदी परिक्षण गरेको ठाउँ चिलायएमा चिसो कपडा राख्नुहोस।
- तपाईं आफ्नो पाखुरालाई धोएर हल्कासंग सुकाउन सक्नुहुन्छ।



टि.बि बिरुद्ध को छाला परीक्षण (मंतुक्स)

परीक्षण गर्न नडराउनु तहोस
टि.बि निको हुन सक्छ |

मेरो टि.बि को परीक्षण नकारात्मक आए के हुन्छ ?

परीक्षण सुइ लगाएको ठाउँमा फोका नआए वा सानो फोका आए “नकारात्मक” हुन्छ | नकारात्मक छाला परीक्षणको मतलब सामान्यतया तपाईंलाई टि.बि छैन भन्ने हो |

कुनै कुनै अवस्थामा तपाईंले अन्य टि.बि छालाको परीक्षण गर्नु पर्ने हुनसक्छ |

मेरो टि.बि को परीक्षण सकारात्मक आए के हुन्छ ?

परीक्षण सुइ लगाएको ठाउँमा निश्चित आकारको फोका आए वा सानो फोका आए “सकारात्मक” हुन्छ | यसको मतलब तपाईंको शरीरमा टि.बि को किटाणु छन् भन्ने हो | सकारात्मक टि.बि छाला परीक्षण हुने धेरै जस्तो मानिसहरूलाई सुसुप्त टि.बि भएको हुन्छ | टि.बि लागेको निश्चित गर्न डाक्टरले तपाईंलाई जाँच्छन् र तपाईंको छाती को एक्स-रे लिन्छन् | तपाईंलाई सक्रिय टि.बि छ भन्ने अन्य परीक्षण पनि आवश्यक पर्न सक्छ |

आफ्नो र आफ्नो परिवारको स्वस्थको रक्षा गर्नुहोस्- टि.बि
बिरुद्धको छाला को परीक्षण गरिहाल्नुहोस् |
टि.बि बिरुद्धको छालाको परीक्षण गर्न आफ्नो डाक्टर वा जन
स्वस्थ विभागमा सम्पर्क राख्नुहोस |

तलका अवस्थामा तपाईंले छालामा लाग्ने टि.बि को
परीक्षण गर्नुपर्छ:

- तपाईंको सक्रिय टि.बि भएको कोहि संग बारम्बार सम्पर्कमा हुनुहुन्छ भने |
- तपाईं धेरै मानिसहरूलाई टि.बि भएको देशमा बस्नुभएको छ भने
- तपाईं नर्सिंग होम, क्लिनिक, आस्पताल, जेल वा होमलेस शेल्टर मा बस्नुहुन्छ वा काम गर्नुहुन्छ वा
- तपाईंलाई एच.आइ.भी संक्रमण छ वा अन्य स्वस्थ समस्या छ भने |

मैले पहिले BCG को खोप लगाएको अवस्थामा के हुन्छ ?
BCG को खोप लगाएको भए पनि तपाईं टि.बि रोगको
छालाको परीक्षण गर्न सक्नु हुन्छ |

- BCG को खोप लगाएको मानिसलाई पनि सुशुप्त टीबी वा सक्रिय टीबी लग्न सक्छ |
- BCG को खोपले दाना नानीहरूलाई टि.बि लाग्नबाट र टि.बि बाट जोगाउँछ | मानिस बृद्ध भए संगै सो सुरक्षा आफै हराएर जान्छ |
- BCG को खोपले कहिले काँही टि.बि छाला परीक्षणमा सकारात्मक नतिजा दिन सक्छ | तर यदि तपाईंको छालाको टि.बि परीक्षण सकारात्मक आए त्यो टि.बि को किटाणुबाट आएको हुनसक्छ तर BCG को खोपबाट भने आएको हुन्न |

तपाईंले BCG को खोप लगाउनुभएको भए पनि टि.बि को
छाला परीक्षण गर्न सक्नुहुन्छ |

Oregon
Health
Authority

PUBLIC HEALTH DIVISION

HIV, STD and TB Section

श्रोत: मिनेसोटा स्वस्थ विभाग, टि.बि रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रमबाट साभार

पृष्ठ २ को २
The TB Skin Test (Mantoux) NEPALI OHA 8348 (3/2016)